

W BRZMIENIU PO SPROSTOWANIU

Sygnatura akt VI Ka 390/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **29 maja 2018** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Arkadiusz Łata

Sędziowie SSO Kazimierz Cieślukowski (spr.)

SSO Marcin Schoenborn

Protokolant Monika Dąbek

po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2018 r.

przy udziale Justyny Smużyńskiej Prokuratora Prokuratury Rejonowej G.w G.

sprawy **L. K. (K.)** ur. (...) w G.,

syna A. i H.,

oskarżonego z art. 177§2 kk w zw. z art. 178 kk, przy zast. art. 11§2 kk, art. 178a§1 kk, art. 62 ust. 1 ustawy z dn. 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 7 lutego 2018 r. sygnatura akt III K 1408/16

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk, art. 627 kpk w zw. z art. 635 kpk

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- w opisie czynu przypisanego w punkcie 1 przyjmuje, iż w wyniku spowodowanego przez oskarżonego nieumyślnie wypadku drogowego pokrzywdzona J. G. (1) doznała obrażeń ciała wraz z następstwami w postaci uogólnionego niedokrwienia mózgu z zespołem wklinowania skutkujących jej zgonem w dniu 14 czerwca 2016 roku i podwyższa wymierzoną za ten czyn karę do 4 (czterech) lat pozbawienia wolności,

- uchyla punkt 3 i na mocy art. 47 § 3 i 4 kk orzeka wobec oskarżonego nawiązki na rzecz rodziców zmarłej pokrzywdzonej: E. G. i G. G. w kwotach po 2.500 (dwa tysiące pięćset) złotych,

- uchyla punkt 8 i na mocy art. 85 § 1 i 2 kk oraz art. 86 § 1 kk łączy orzeczone w punktach 4 i 7 oraz powyżej kary pozbawienia wolności i wymierza oskarżonemu karę łączną 4 (czterech) lat pozbawienia wolności,

- wskazuje, że rozstrzygnięcie z punktu 9 odnosi się do kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej powyżej;

2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

3. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki postępowania odwoławczego w kwocie 20 (dwadzieścia) złotych oraz wymierza mu jedną opłatę za obie instancje w kwocie 400 (czteryście) złotych.

Sygn. akt VI Ka 390/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 lutego 2018 r. sygn. akt III K 1408/16 Sąd Rejonowy w Gliwicach uznał oskarżonego Ł. K. za winnego popełnienia trzech przestępstw: z art. 177 § 2 kk w zw z art. 178 § 1 kk, za które Sąd orzekł karę 2 lat pozbawienia wolności, przestępstwa z art. 178a § 1 kk, za które orzekł karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz przestępstwa z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, za które orzekł karę 1 miesiąca pozbawienia wolności. Łącząc te kary Sąd orzekł łączną karę pozbawienia wolności w wymiarze 2 lat, zaliczając na poczet tej kary okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie. Na mocy art. 42 § 3 kk Sąd orzekł wobec oskarżonego dożywotni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych (za przestępstwo z art. 177 § 2 kk w zw z art. 178 § 1 kk). Orzekł też Sąd na mocy art. 42 § 2 kk za przestępstwo z art. 178 a § 1 kk zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres lat 3. Łącząc te zakazy Sąd orzekł łączny dożywotni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. Na mocy art. 47 § 3 i 4 kk Sąd orzekł od oskarżonego na rzecz rodziców zmarłej pokrzywdzonej E. G. i G. G. nawiązkę w kwocie 5000 zł. Na mocy art. 43 a § 2 kk zasądził od oskarżonego świadczenie pieniężne w kwocie 5000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Na mocy art. 70 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodu rzeczowego w postaci 1,1 g netto metamfetaminy, zarządzając jego zniszczenie. Młynec i szklaną lufkę postanowił zwrócić oskarżonemu. Zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżycieli posiłkowych G. G. i E. G. wydatki w kwotach po 1848 zł. Na mocy art. 624 § 1 kpk zwolnił oskarżonego od obowiązku zapłaty kosztów postępowania, obciążając nimi Skarb Państwa.

Wyrok został zaskarżony apelacją pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych w całości.

Zarzucił on rozstrzygnięciu: obrazę przepisów postępowania a to art. 172 kpk w zw z art. 201 kpk, art. 201 kpk w zw z art. 167 kpk, art. 7 kpk błąd w ustaleniach faktycznych i rażąca łagodność kary. Domagał się uchylecia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest częściowo zasadna, ale wbrew stanowisku apelującego w wyniku jej rozpoznania Sąd Okręgowy dokonał określonych zmian w zaskarżonym wyroku, bowiem dostrzegł uchybienia wskazywane przez pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych, ale nie widząc konieczności przeprowadzenia przewodu na nowo w całości, nie mógł uwzględnić wniosku o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Trzeba bowiem podkreślić, że powody, dla których może sąd odwoławczy zaskarżony wyrok uchylić i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania są enumeratywnie wskazane w drugim zdaniu art. 437 § 2 kpk.

Co się tyczy pierwszego i trzeciego zarzutu odwoławczego to należy stwierdzić, że biegłe wydające w tej sprawie opinie miały różne zadania i różniące się znacznie informacje, z których mogły wysnuwać wnioski. Mimo to opinie nie są między sobą sprzeczne. Obydwie biegłe wskazywały na tą samą przyczynę zgonu J. G. (1). Trzeba pamiętać, że biegła S. N. przeprowadzała na zlecenie organów ścigania oględziny i sekcję zwłok. Dysponowała zwięzłą informacją i zwłokami, w dodatku wcześniej pobrano od zmarłej cały szereg organów wewnętrznych dla celów transplantacyjnych. Jako przyczynę zgonu biegła wskazała następstwa doznanych obrażeń ciała w postaci uogólnionego niedokrwienia mózgu z zespołem wklonowania.

Z kolei biegła M. C. miała zupełnie inne zadanie zlecone przez organ procesowy (w tym wypadku Sąd I instancji). Wychodząc zdecydowanie poza zakres zleconych jej zadań zbadała całą dokumentację medyczną, łącznie z dokumentacją zespołu ratownictwa medycznego i L.Pogotowia Ratunkowego. W istocie na zadane biegłej szczegółowe zagadnienia (punkty 1 i 2 postanowienia na karcie 456) biegła nie mogła udzielić odpowiedzi. Odnosząc się do bardziej ogólnego zagadnienia (ewentualne inne uwagi biegłego) biegła ujawniła w dokumentacji medycznej L. wzmiankę

o tym, że przed przybyciem L. nieprawidłowo wykonano intubację, umieszczając rurkę intubacyjną w żołądku zamiast w tchawicy. Takie zaintubowanie nie przyniosło pożądanego efektu, bowiem nie uzyskano prawidłowej wentylacji. Błąd ten naprawił zespół (...), który przybył na miejsce wypadku nieco później. Bezpośrednią konsekwencją urazów było wystąpienie ciężkiego uogólnionego i nieodwracalnego uszkodzenia niedotleniowego mózgowia a po kilku dniach śmierci mózgu. Trzeba przy tym podkreślić, że przyczyny zgonu według każdej z biegłych były takie same. Biegłe posługując się nieco innymi pojęciami wskazały na to, że śmierć nastąpiła wskutek uogólnionego niedokrwienia (niedotlenienia) mózgu. Biegła M. C. nadto wskazała, że obrażenia doznane przez J. G. (1) w wypadku komunikacyjnym nie były bezwzględnie śmiertelne. Innymi słowy obrażenia te nie musiały się skończyć śmiercią J. G. (1), gdyż była nadzieja na uratowanie jej przed śmiercią. Właśnie utrata czasu, wynikająca ze spóźnionego zaintubowania opóźniła dostarczenie do mózgu J. G. (1) krwi niosącej tlen. Trudno to opóźnienie szacować, niemniej dla skuteczności takiej akcji ratunkowej każda minuta jest bardzo droga.

Powyższa okoliczność nie oznacza jednak, że między wypadkiem a skutkiem w postaci śmierci J. G. (1) nie istnieje związek przyczynowy. Ten związek niewątpliwie istnieje. J. G. (1) doznała ciężkich obrażeń ciała w wyniku wypadku spowodowanego przez oskarżonego. Te obrażenia prowadziły do zatrzymania krążenia w mechanizmie tamponady serca. Nieprzytomna J. G. (1) była przekazana do Szpitalnego Oddziału Ratunkowego w S. z nagłym zatrzymaniem krążenia a spontaniczną akcją serca przywrócono po przeintubowaniu, odbarczeniu odmy i tamponady oraz resuscytacji. Trzeba jednak pamiętać, że rozpoznano ostrą niewydolność oddechową i śpiączkę mózgową. J. G. (1) do śmierci, która nastąpiła 14 czerwca 2016 r. przytomności nie odzyskała.

W tym stanie rzeczy nie sposób przyjąć, że śmierć J. G. (1) nie była następstwem wypadku spowodowanego przez oskarżonego. Dlatego też Sad Okręgowy zmienił rozstrzygnięcie w zakresie opisu czynu przypisanego oskarżonemu.

Co się tyczy drugiego zarzutu odwoławczego, to należy stwierdzić, że opinia biegłego M. K. jest w zakresie dotyczącym zapięcia pasów bezpieczeństwa przez J. G. (1) zupełnie jednoznaczna. Nie ma w niej sprzeczności ani niejasności. Nie było zatem powodów by wzywać biegłego i przesłuchiwać go na rozprawie. Trzeba stwierdzić, że protokół oględzin nie przyniósł i nie mógł przynieść w tym względzie żadnych istotnych informacji. Bez wątplenia wzmianka w odpowiedniej rubryce protokołu oględzin pojazdu (k. 20-21) dotyczy wszystkich pasów i wynika z niej, że żaden pas nie jest zablokowany. To zresztą oczywiste. Nikt zapiętego pasa nie przecinał. Nawet gdyby pas pokrzywdzonej był zapięty (zablokowany) to zostałby odblokowany w czasie, gdy oskarżony i M. E. wyciągali ją z pojazdu zagrożonego spadkiem ze skarpy. Tak więc kwestia barku zapiętego pasa bezpieczeństwa była prawidłowo oceniona w oparciu o opinię biegłego M. K. i zbieżne z nią zeznania M. E.. Trzeba też zauważyć, że świadek M. R. zeznawał w tej kwestii rozbieżnie. Początkowo utrzymywał, że kobieta nie miała zapiętych pasów (k. 57) a przed Sądem zeznał, że widział jak oskarżony odpinał pasy ofiary (k. 455). Sprzeczności w swoich zeznaniach nie dopatrywał się i twierdził, że na etapie postępowania przygotowawczego o pasy nie był pytany.

Jednak w tym miejscu Sad Okręgowy pragnie zwrócić uwagę na to, że jakkolwiek pokrzywdzona nie zapinając pasów bezpieczeństwa niewątpliwie przyczyniła się do skutków wypadku, to ta okoliczność przemawia także na niekorzyść oskarżonego. Wynika to stąd, że przepisy ustawy prawo o ruchu drogowym (konkretnie art. 45 ust. 2 pkt 3 w związku z art. 39 ust. 1 tej ustawy) zabraniają kierującemu pojazdem przewożenia osoby, która nie zapięła pasów bezpieczeństwa w samochodzie w takie pasy wyposażonym.

Co się tyczy zarzutu odwoławczego nr 4 to Sad Okręgowy nie widzi żadnych powodów, by ustalenie to, przyjęte wprost za opinią biegłej zmieniać. Żaden dowód z tą tezą sprzeczny nie jest.

Co się tyczy zarzutu piątego to Sad Okręgowy ocenę pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych podzielił. Zwraca przy tym Sad Okręgowy uwagę na to, że oskarżyciel posiłkowy nie ma żadnego gravamen w zakresie dotyczącym kar jednostkowych orzeczonych w punktach 4 i 7 zaskarżonego wyroku. Co się tyczy jednak rozstrzygnięcia o karze z punktu 1 to kara ta jest w ocenie Sądu Okręgowego rażąco niewspółmiernie surowa, także w gdyby za słuszną przyjąć zmianę opisu czynu dokonana przez Sad I instancji w porównaniu z propozycją prokuratora zawartą w akcie oskarżenia.

Stopień społecznej szkodliwości czynu oskarżonego jest bardzo wysoki. Oskarżony lekceważąc bezpieczeństwo pasażera (brak zapiętego pasa bezpieczeństwa) prowadził pojazd mechaniczny w stanie nietrzeźwości a przekroczenie dopuszczalnego stężenia alkoholu w wydychanym powietrzu przekroczył niemal siedmiokrotnie. Prędkość z jaką się poruszał uniemożliwiła mu zapanowanie nad pojazdem. Bez jakiegokolwiek udziału innych użytkowników drogi wypadł poza drogę, przebijając samochodem barierki. Skutki wypadku były tragiczne. W takich okolicznościach orzeczenie kary zbliżonej do dolnego progu zagrożenia ustawowego uznane zostało za orzeczenie rażąco łagodne. Zwraca Sąd Okręgowy uwagę na fakt, że czyn przypisany oskarżonemu zagrożony jest karą pozbawienia wolności w wymiarze od 9 miesięcy do 12 lat.

Zdaniem Sądu Okręgowego adekwatną reakcją prawnokarną będzie orzeczenie wobec oskarżonego za czyn z art. 177 § 2 kk w zw z art. 178 § 1 kk kary 4 lat pozbawienia wolności. Dlatego karę orzeczoną przez Sąd I instancji w punkcie 1 zmienił. Nie było podstaw do ingerowania w pozostałe rozstrzygnięcia o karach jednostkowych, jednak zmiana jednej z kar łączonych spowodowała orzeczenie nowej kary łącznej pozbawienia wolności. Nie zmieniał w tym wypadku Sąd Okręgowy przyjętej przez Sąd I instancji zasady tj. zasady absorpcji. Powodem trzeciej zmiany było to, że Sąd I instancji nieprawidłowo orzekł nawiązkę w punkcie 3. Zgodnie z art. 47 § 3 kk orzeka się nawiązkę dla osoby pokrzywdzonej w wyniku wypadku spowodowanego przez sprawcę w stanie nietrzeźwości. W razie śmierci tej osoby nawiązkę orzeka się na rzecz osoby najbliższej a w razie ustalenia więcej niż jednej takiej osoby nawiązkę orzeka się na rzecz każdej z nich. Uchybienie przepisowi prawa materialnego musiało skutkować zmianą wyroku, a orzeczenie to z punktu widzenia interesów oskarżonego jest ambiwalentne.

Sąd Okręgowy nie widząc podstaw do zwolnienia oskarżonego z kosztów sądowych zasądził je od niego na rzecz Skarbu Państwa.